

Sabir Rüstəmxanlı

EY QÜRBƏTİN DAĞLARI

Dünyanın hər yerində üz tutduğum dağlardı,
Çayıyla, bulağıyla ilhamımdı çağlardı,
Dağ olmasa kim məni bu yadıqda saxlardı
Yolları, cığırıları, izləri xoş görmüşük
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

Qürbət dedim, küsmədi Bura da öz elimiz,
"Göy" adında göyləri - imanımız dinimiz.
Bu ad muzeylərində dipdiridir dilimiz
Tarix etibarında sözləri xoş görmüşük,
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

Mənə açdı qəlbini, yabançı gəlsə laldı,
Bu qədər uzaqlıqda bu doğmalığ xəyaldı,
Yollar çəkib aparır, qoy aparsın halaldı
Qayalar pəncəsində düzləri xoş görmüşük,
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

Zirvələrin hər biri - tarixin bir parçası,
Hansına əl uzatsam mənə ürək açası,
Salam, Tanrı dağında buz olmaqdan qaçan su,
Bulaq-bulaq çağlayan gözləri xoş görmüşük
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

Oyan, ey türkün oğlu, gör sərhəddin hardadı,
Bir ucalıq dünyan var zirvələri qardadı,
Təkcə qardaşların yox, dağların da dardadır,
Milyon sirrin açarı gözləri xoş görmüşük
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

Nə əbədi dözümdü, nə müqəddəs ucalıq,
Saç bu sayaq ağara, belə gələ qocalıq
Öz dilində danışsan pıçiltın da ucalar
Hər qayadan, hər daşdan səs gələr:
"xoş görmüşük!"
Ey qürbətin dağları, sizləri xoş görmüşük!

ƏLİ BƏNÖVŞƏLİ QADIN

Saçları ağarmış, üzü qırışmış
yaşlı bir qadın
kötüyə dönmüş əlində

üçcə saplaq bənövşə
gedir yolla
yanından ötüb keçən
adamları görmədən.
İlgiləndirmir onu
"bu yaşda çiçək nə, sən nə?"
deyə bilərlər
Eləcə bənövşəylə danışır
ya da bu sehirli mikrafonla
Tanrıya yerdən
reportaj verirmişcəsinə
tutub üzünə çiçəkləri
nəvə əlindən tutmuş kimi
Gedir
üzündə üç saplaq
qar altdan çıxmış
solğun bənövşənin təbəssümü.
Gedir - bəlkə də
bu çiçəklərə
ömrünün ən ağır etirafını edir,
ya dərdini açır
özü də bənövşə olduğu illərin.
Ya da duyaraq
yaxınlaşan sonunu
Tanrı dərgahına beləcə getmək istəyir,
əlində bənövşə
qarşılamaq istəyir onu...
Saçlarına taxsaydı
qar altdan çıxıb deyərdim -
yaz yaxınlaşır...
qızıl gül yaraşmazdı bəlkə,
bənövşə yaraşır.

ŞEİR MƏZARI

Günəşlə, işıqla, səhərlə birgə
Doğulur ömrümə hər gün bir şeir.
Bəlkə də göylərdən əl üzdüyündən,
Mənim ürəyimə sürgün bir şeir.

O daim tələsir, o daim yanır
İnanır nəyinsə bitəcəyinə.
Dilimdən qopantək bir yol başlayıb,
Əsl ünvanına yetəcəyinə.

Özüm də bilmirəm niyə doğuldum,
Bəlkə ilahidən bir səsdir ömrüm.
Bəlkə mən özüm də sürgün yeriyəm
Bülbül nəğmələrə qəfəsdir ömrüm.

Şeirin də taleyi bir sirrə bağlı,
Biri günahkardı, izləyəni var.
Bu boyda dünyada yer tapmır biri,
Birinin yüz evdə gözləyəni var.

Birinin firkimdə yetişdi sonu,
Biri deyilməmiş sonunu bəklər.
Biri də dilimin ucunda yanır,
Qorxur ki söyləsəm, öldürəcəklər.

Bizim başımıza nırx qoyanların,
Başının üstündə ucalır sözüm.
Ya da ki boğulur öz qəfəsində,
Dilimə gəlmədən qocalır sözüm.

Bir gün bağlananda zindan qapısı,
Mənim öz cəzam da yetəndə başa.
Yaza bilmədiyim şeirlərimə,
Bir məzar qazılsın qəbrimlə qoşa.

Sirr verdi - alıb qaçdım.
Söz verdi - ürək açdım.
Ömrüm bir adlamacdı
Torpaqdan Tanrıyacan.
Bitirib hər əzabı
Əcəl köhləni çapır
Ölüm - sonuncu qapı
Yoluma çıxar haçan?
Göydən gəlir bu yazı,
Yazı yox, haqq duası.
Hər insan sirr boxçası
Biz qıfıl, Tanrı - açar.

Nəfəsim gəlib gedir
Ağlım da başımdadır.
Bir yol var keçmişimdə,
Bir yol da qarşımdadır.

Bir arzu gəlməyimdə,
Bir çarə ölməyimdə
Bir qisas gülməyimdə
Biri göz yaşımıdadır.

Gül yolu, çiçək yolu,
Göz yolu, ürək yolu
Var olmağın tək yolu
Sonsuz savaşımıdadır.

SUAL

Bəke də dünyada mən yoxam artıq,
Qarışıb payıza uçub getmişəm.
Sahibsiz adımdır ortada qalan,
Özümsə xəlvətcə köçüb getmişəm.

Sən adda adam da yaşamır bəlkə,
Özündən yadigar qoyub bu səsi,
Verdiyi əzabı unutdurmağa,
Beş-on söz eşidim sevgi əvəzi.

Bəlkə də bu özü də bir aldanışdır,
Bəlkə gördüyüm də yuxudur elə.
Çoxdan itirdiyim nəğmələrimi,
Tale başqasına oxudu elə.

Könlümdə əbədi gəncliyin odu,
Bəs həsrət deyərək çağlayan nədir?
Yoxsansa, yoxluğun sevgisi olmaz,
Varsansa, bəs yolu bağlayan nədir?

İNSAN

Ömrümüz andan qısa,
Uzun! - əbədiyyətdən.
Uzunluğu cəhənnəm, qısalığı cənnətdən.
Mənzilə nə aparır daşdığı sərvətdən,
Həm quş kimi azaddır, həm də əsirdir insan...
Canlı bir kəhkəşandır, kəhkəşanlar içində
Təmiz ana südüdür, keçir qanın içindən.
Tanrının nəfəsidir - bir damlanın içində.
Həm sirrlərin açarı, həm özü sirdir insan.
Bir sehirli göz baxa çəmənin hər gülündən
Bir nağıl dinləyəsən təbiətin dilindən
Gündə bir xəbər gələ milyon işıq ilindən
Neçə dünyalar gəzsən, yenə də birdir insan.
Həm Tanrının övladı, həm Tanrının özüdür,
Gözünə mil də çəksən, yenə yerin gözüdür.
Dənizlər keçə-keçə özü sirr dənizidir
Yerdə göyün parçası, Göylərdə Yerdir İnsan...

BAŞLANĞIC

Üzür son limana ömrün gəməsi
Harda dayanacaq - o hələ bilmir.
Allahın yoludur su da, quru da
Mənzilə yetməsə dincələ bilmir.
Ömrümün dəyişməz rəngidir sanki
Başımın üstündə qəm bayraqları.
Nə qədər çəksəm də azalmır dərdim
Dərdim
bu dünyanın ayrılıqları...
Dalımca uzanır qağayı əllər,
Dalğalar önümdə min bir sualdı.
Nə qədər soru var, bitir mənimlə
Nə qədər cavabım yarımçıq qaldı...
Həyatın güzgüsü dənizdi elə
Köksündə bir iz də saxlayan deyil.
Özü göz yaşından yarandığından
Ulduzlar tökülsün ağlayan deyill!..
Silinib gedəcək mənim də izim,
Hər dalğa tələsir öz limanına.
Dəniz sildiyni yazar yenidən
Yüz qonaq gətirər söz limanına.
Beş arşın yolumuz ilkdən sonacan
Biri şirindirsə, biri acıdır.
Elə arxayınam sanki son səfər
Başqa bir yolumun başlanğıcıdır.

ÜRƏK YERİNƏ

Səni Allahımın əlindən alıb
Asaram sinəmdən ürək yerinə.
Bu eşq soyumasın dəyərəm heç vaxt
Yazsan günahımı mələk yerinə...

Mənim nəfəsinə ehtiyacım var,
Əssin dan yerindən külək yerinə
Dolsun gözlərimə Ay işığı tək
Qoxlayım sübhədək çiçək yerinə...

Yanğımı soyudan sərin suyumsan,
Ya da bərəkətim - çörək yerinə,

Daha taleyindən danışma mənə,
Toxunma qəlbimin kövrək yerinə!

SƏADƏT

Sözümün nəfəsə, nəfəsin sözə,
Gözümün ürəyə, ürəyin gözə,
Zərif barmaqların ocağa, közə
Necə döndüyünü görmək - Səadət.

Qanadsa, uçmağa buludlar istər,
Çiçəksə - ətrini verib bar istər,
Hər sevgi sirrinə dörd divar istər,
Onu kərpic-kərpic hörmək - Səadət.

Cismi yox, varlığı atəşdi, səsdı,
Vulkandı, tufandı, eşqdi, həvəsdı,
Bütün sevgililər atəşpərəstdı
Bu qutsal ocağa girmək - Səadət.

Arzuydum, ümiddim, yoldum sonunda
Tapıb öz qabıma doldum sonunda
Min il gəzdiyimi buldum sonunda
Ürəyim bir borcdu, vermək - Səadət!

ÖZÜN BİL

Qaya dəftərlərin qələmi külüng,
Ha yaz karandaşla, izmi olacaq?
Yüz yerdən yabanı çiçəklər baxır -
Dərdimi oxuyan gözmü olacaq?

Hələ ki damarda çağlayır qanın,
Ömrün hakimidir sonsuz zamanın,
Ürək yazısıdır dağlar dünyanın,
Ölümə baş əyib, düzmü olacaq?

Tale oyununu oynasın yenə,
Bir ocaq yaşaya, bir ocaq söne,
"Özün bil, özün bill!" söylədim Sənə -
Sənin bildiklərin pismi olacaq?!

UZAQLIQ

Min-min kilometrlik
uzaqlığın üstündən
əlin mənə yetirsə,
Sarılırsa boynuma...
O ilahi gözəllik qor doldurub yerimə
yandırıb-yaxa bilirsə,
Səhərlər bal nəfəsinlə oyanıramsa yuxudan,
Gözün yarıb köksümü, ürəyimə baxa bilirsə,
Xatirələ - adınla doludursa gecəm-gündüzüm,
Səndən başqa bir kimsəni görmürsə gözüüm,
Yerdə Sən,
Havada Sən,
Udduğum hava da Sən...
Hətta keçdiyim yollar, hətta içdiyim sular,
Çəmənlərin yaşılı, çiçəyin alı da Sən...
Sözüm, yazım, ilhamım Səndən ibarət isə,

İnsan ulduza dönür, quşlar insan olursa,
Demək aldanmışıq biz,
Bir qum zərrəsi deyil dünyadan bildiyimiz...
Zaman, məkan, məsafə, yüz-yüz yer anlayışı -
Ayırmaq çox çətindir ayrını düzü ilə...
Sənə sevgim xətt çəkir üstündən köhnəliyin.
Səninlə bağlı hər şey sonsuzluğun gözüylə,
Allahın ölçüsüylə..!

MİN İLLƏR...

Yağışlı-çiskinli çöllərlə gedirəm -
Ürəyimdə Sən!
Ürəyimdə sirr çiçəyi, sevgi adlı möcüzə,
Mənimlə min illər yol gələn...
Min illər öncə bir ildırım şarı kimi düşdün içimə...
Min illərdi zülməti qova-qova acıq verirsən
Ayrılığa... Təklilər... Qəmə...
Tarix bu sevgiyə bağlıdır.
Onun nəfəsiylə dirçəlir zaman...
Min illərdir sənə sevgi nəğməsi oxuyuram
Heç usanmadan...
Bu sevgidir yağış olub yağan,
Qar olub əriyən...
Güllərin könül rüzgarı kimi
Bu dünyanı bürüyən...
İkimizin köksündə bir ruh, bir can...
Gedir əbədiyyət karvanı - başında sevgimiz.
Həm karvana son qoşulan,
Həm də dünya qədər Qoca Sarvan!

SƏNİN GÖZLƏRİNLƏ...

Yanıram dünyanın dərdi-sərinə
Sevincə ikiqat qaynayır qanım.
İndi mən dünyaya Sənin yerinə,
Sənin gözlərinlə baxıram, canım!

Dörd gözlə baxıram gözəlliklərə,
Görürəm çəmənlər çiçək-çiçəkdir.
Sənin həvəsinlə gurlayır göylər,
Yağış da Səninçin töküləcəkdir.

Bezmişdim millətin çal-çağırından,
Uyusam - günüm yox, vərəq ağ keçir.
İndisə könlümdən bulağa, quşa,
Küləyə qoşulub oxumaq keçir.

Ax, necə gözəldir belə yaşamaq -
Yazın yaşılına qovuşan xəzan.
Sənin ilhamınla susmaz qələmim,
Sənin qanadınla kimdir udzan...

Allah tapşırıqla göndərdi Səni,
İcazə sormadan qəlbimə girdin,
Şeytan ürəklərə pislik əkəndə
Dünyanı səssizcə gözəlləşdirdin.

Mənim təmənnasız yanan günəşim,
Ətriylə ömrümü dolduran çiçək,
Bir sevgi zirvəsi vermişən mənə,
Həm də o zirvəyə qalxmğa ürək!